

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8Pc/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200084
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200084.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: Z. V. E., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. G. XXX/XX, E. J. Y., zast.: M. V., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, E. J. Y., proti odporcovi: Š. E., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ž. XXXX/X, H. - J. Z., o zvýšenie výživného, t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Pc/23/2018-51- zo dňa 11.03.2019 a to tak, že sa z v y š u j e vyživovacia povinnosť otca Š. E. voči synovi Z. V. E., J.. XX.XX.XXXX zo sumy 100€ na sumu 110€, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám syna, počnúc dňom 16.01.2023.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

III. Dĺžné výživné za obdobie od 16.01.2023 do 31.03.2023 v sume 25,16 € je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám syna do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca - odporcu zo sumy 100,- eur na čiastku 250,- eur mesačne, počnúc dňom podania návrhu. V návrhu uviedol, že Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 11.3.2019 bol odporca zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 100€. Odporcu písomne žiadal, aby mu po začatí vysokej školy hradil vyššie výživné, avšak od odporcu do dnešného dňa na pohľadnicu žiadnu odpoveď nedostal. V čase pôvodného rozhodovania bol navrhovateľ Š. A.L. I. A., M. I. V.. XXXX nastúpil na vysokú školu. Vyživovacia povinnosť odporcu ako jeho otca trvá až do doby, pokiaľ nebude schopný sám sa živiť. Mama navrhovateľa si voči nemu plní vyživovaciu povinnosť dobrovoľne, a to predovšetkým zabezpečením stravy, ubytovania, vreckového, úhrady cestovného, liekov a podobne. Jeho výdavky sú každým rokom vyššie a to nasledovne: cestovné - z E. O. K. + MHD v Prešove = 60 € mesačne, študijné materiály, knihy a pomôcky = 60 € mesačne. Okrem predmetných výdavkov má taktiež ďalšie náklady na stravu, ošatenie, hygienické potreby, voľno časové aktivity, internet, telefón, elektrinu, plyn, nájom, vývoz odpadu, ktoré predstavujú úhrne cca. 250 € mesačne. Okrem toho ako študenti pripravujú promočnú slávnosť + pohostenie na štátnice a s tým sú spojené ďalšie výdavky. O príjme odporcu navrhovateľ informácie nemá. Od poslednej úpravy výživného nastala podstatná zmena pomerov nárastom jeho mesačných výdavkov (od konfliktu na Ukrajine sa stále zvyšujú náklady na bežný život). Odporca mu nechce dobrovoľne prispievať na výživu vyššou sumou ako bola určená posledným rozhodnutím, preto sa navrhovateľ obrátil na súd.

2. Odporca so zvýšením výživného nesúhlasil.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: potvrdenie o návšteve školy, lustrácia účastníkov v Sociálnej poisťovni, lustrácia v peňažných ústavoch, správa KR PZ Košice, doklady o výdavkoch navrhovateľa, oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5Pc/23/2018 a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5Pc/23/2018-51 zo dňa 11.03.2019 bol zmenený výrok rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 8P/17/2015 zo dňa 21.05.2015 a to tak, že sa zvýšilo výživné zo strany otca Š. E. na syna Z. V. E. zo sumy 50,- eur na sumu 100,- eur mesačne, počnúc dňom 10.10.2018. Právoplatnosť rozsudku nastala dňa 03.05.2019.

5. Podľa potvrdenia K. W. I. K. Z. Z. V. E., J.. XX.XX.XXXX v akademickom roku XXXX/XXXX študentom X. ročníka dennej formy X - ročného S.E. Š..

6. Zástupkyňa navrhovateľa ako jeho matka vo vyjadrení uviedla, že syn študuje na K. I. I. K., aktuálne je v X. V. S. Š., teda je celkovo v X. ročníku. Syn do školy denne dochádza, a to z E. O. K.. Chodí autobusom a v Prešove využíva mestskú hromadnú dopravu. K plneniu školských povinností si musí zakúpiť knihy, skriptá a iné školské pomôcky. Nie všetky študijné veci môže vydokladovať, keďže niektoré veci si kúpi napr. cez internet, ale veľa materiálov si kupuje len od starších študentov a o tom nemá žiaden doklad, ktorý by preukazoval ich kúpnu cenu. Ďalšie jeho výdavky sú spojené so zabezpečením hygienických potrieb, ošatenia, obuvi a stravy. Syn je dosť silný a vysoký, potrebuje nadmernú veľkosť oblečenia, má cez 150 kg, je vysoký, často si teda musí oblečenie objednávať cez internet alebo si ho dáva šiť. Oblek si musel dať ušiť u krajčírka. Syn naposledy blahoželal otcovi k narodeninám s tým, že tam vložil aj lístok s odkazom, že by potreboval viac financií na štúdium. Odpoveď od otca neprišla žiadna, keďže otec sa so synom dlhodobo nekontaktuje. Syn sa preto rozhodol podať návrh na zvýšenie výživného na súd. Matka býva so synom v spoločnej domácnosti aj s jej XX ročnou mamou v 3 izbovom byte. Stará mama navrhovateľa poberá starobný dôchodok vo výške okolo 450,- eur, jeho matka taktiež starobný dôchodok v sume cez 700,- eur. Len za nájom je potrebné zaplatiť 200,- eur, elektrina a plyn v minulom období bola 50,- eur mesačne s tým, že teraz od marca by tieto výdavky mali ísť vyššie. Za internet, telefón uhrádzajú 23,24 eur, poplatok za synov mobil činí 10,- eur. Syn potrebuje mobilný telefón a internet v telefóne, nakoľko tento využíva pri plnení školských povinností. Nenavštevuje školskú jedáleň, berie si z domu suchú stravu, následne sa vystravuje doma po príchode zo školy. Platenie poplatkov za bývanie majú rozdelené tak, že jeden mesiac platí nájom stará mama navrhovateľa, následne 2 mesiace platí matka. Z príjmu musia uhradiť najprv poplatky spojené s bývaním a zo zvyšku sa snažia zabezpečiť ich stravu. Zástupkyňa navrhovateľa, vzhľadom na jej zdravotné problémy, má zvýšené výdavky na lieky, keďže má problém s očami, navštevuje očného lekára v Košiciach, kde len jedno ošetrenie stojí 30,- - 40,- eur. Takisto sa lieči matka na vysoký krvný tlak, na cholesterol, má alergiu, pre ktorú musí pravidelne užívať lieky. Syn chodí skromne oblečený, ale vzhľadom na jeho váhu a výšku napr. len botasky stoja okolo 100,- eur. Nie je možné, aby si ich zakúpil z čínskeho obchodu, nakoľko pri jeho váhe by to obuv nevydržala. Syn sa snaží brigádnicke si privyrobiť, a to už od 2. ročníka gymnázia vykladá K. I. Z.. Zarobí si sumu od 40,- do 90,- eur, v závislosti od počtu odpracovaných hodín, v prípade sviatkov to môže byť tak do 120,- eur. Z týchto peňazí si syn sporí na účet. Sociálne ani prospechové štipendium nepoberá. Syn vlastní osobné motorové vozidlo, ktoré zakúpili v r. 2018. Na jeho kúpu sa poskladala synova krstná mama, jeho mama a babka. Auto v tom čase stálo 2.600,- eur, aktuálne má len veľmi nízku hodnotu.

7. Z výpovede odporcu vyplýva, že býva sám v H. v 3 izbovom byte. Len poplatok za nájom činí 154,- eur, k tomu musí zaplatiť ešte plyn, elektrinu, teda celkovo výdavky za bývanie predstavujú sumu okolo 180,- eur. Na stravu vynakladá minimálne čiastku okolo 100,- eur. Ďalej platí synovi výživné. Keďže poštový poukaz stojí asi 4,- eurá, tak výživné neposiela pravidelne mesačne, ale 2x do roka. Predložil poštové poukazy z ktorých vyplýva, že v januári 2022 synovi zaplatil 700,- eur, v júli 2022 čiastku 1.000,- eur a teraz v januári 2023 čiastku 700,- eur. Ošatenie a obuv si odporca nekupuje, keďže nikde nechodí. Nemôže si ani ísť dať ošetriť zuby, keďže nemá dostatok finančných prostriedkov. Doposiaľ mu finančne vypomáhala jeho sestra, ktorej však zomrel manžel, takže ona mu už pomáhať nebude môcť. Jeho príjem pozostáva zo starobného dôchodku, ktorý bol teraz navýšený na sumu 451,- eur mesačne, iný príjem nemá. Má takisto zdravotné problémy, problémy s chôdzou, ale k lekárovi nechodí, lebo všade treba nejaké financie, ktoré nemá.

8. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že odporca je poberateľom starobného dôchodku vo výške 451,90 eur.

9. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach potvrdilo, že odporca Š. E. nie je vedený ako vlastník alebo držiteľ motorového vozidla.

10. Z lustrácie v peňažných ústavoch vyplýva, že navrhovateľ má na účte v banke sumu 392,94 eur, odporca nemá evidovaný žiaden účet.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

14. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného je dôvodný. Od právoplatnosti rozsudku upravujúceho výšku výživného uplynula doba štyroch rokov. Navrhovateľ ukončil štúdium na strednej škole a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu. V súvislosti s plnením školských povinností, ale aj s nárastom cien potravín, či poplatkov spojených s bývaním, došlo aj k nárastu finančných nákladov potrebných na uspokojovanie potrieb navrhovateľa.

18. Podľa zákonných ustanovení Zákona o rodine súd môže zvýšiť výživné ak zistí, že došlo k podstatnej zmene pomerov, či už na strane dieťaťa alebo na strane rodiča. V súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5Pc/23/2018, v ktorom bolo naposledy rozhodované o vyživovacej povinnosti otca, bol navrhovateľ študentom X. V. A. I. A.. V súčasnosti je študentom X. V. I. Š. I. K., do ktorej denne dochádza. V roku 2019 bol odporca - otec poberateľom starobného dôchodku vo výške 377,80 eur, aktuálne výška jeho dôchodku predstavuje 451,- eur. Starobný dôchodok je jediný príjem odporcu a vzhľadom k jeho veku a zdravotnému stavu nie je možné od neho spravodlivo požadovať, aby dosahoval aj nejaký iný príjem, napríklad brigádnickou činnosťou. Naopak navrhovateľ je schopný brigádnicky si privyrobit', čo aj podľa tvrdení jeho zástupkyne realizuje. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni v roku 2022 vykonával navrhovateľ práce pre dvoch zamestnávateľov (K. P. N..V..Q.., G. M. A. E., N..V..Q.., G.) a jeho vymeriavací základ činil od 4,- eur do sumy 140,- eur mesačne.

19. Z doložených dokladov a tiež z tvrdení navrhovateľa možno jednoznačne vyvodiť, že na jeho strane sa od roku 2019 podstatne zmenili pomery a uspokojovanie jeho čo i len základných potrieb odôvodňuje zvýšenie výživného. Na strane druhej uspokojovanie potrieb dieťaťa je vždy ohraničené zárobkovými pomermi povinného rodiča, jeho možnosťami a schopnosťami pracovať, dosahovať príjem. Starobný dôchodok odporcu sa mierne zvýšil a to na sumu 451,- eur. S prihliadnutím na vývoj životných nákladov u oboch účastníkov súdneho konania, na ich majetkové pomery, na vek, odôvodnené potreby navrhovateľa, príjem odporcu, jeho základné výdavky a jeho nemožnosť dosahovať iný príjem ako

starobný dôchodok, súd zvýšil výživné zo strany odporcu na navrhovateľa na čiastku 110,- eur mesačne (čo činí cca 25% jeho príjmu). Na strane odporcu neboli zistené také pomery, ktoré by umožňovali návrhu navrhovateľa vyhovieť v celom rozsahu vyhovieť, preto súd jeho návrh v prevyšujúcej časti zamietol.

20. Výživné súd zvýšil počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. dňom 16.01.2023. Za obdobie od 16.01.2023 do 31.03.2023 vznikol otcovi na výživnom dlh pozostávajúci z neuhradeného zvýšeného výživného a to vo výške 25,16 eur (16 dní v mesiaci január po 0,32 eur činí spolu 5,16 eur + 2 mesiace po 10,- eur = 20,- eur; spolu 25,16 eur). Tento záväzok súd uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.